

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 november 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de voorwaarden
waaronder het vervroegd rustpensioen voor
zelfstandigen kan ingaan**

(ingedien door mevrouw Isabelle Tasiaux-
De Neys en de heer Christian Brotcorne)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 novembre 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les conditions de prise de cours de
la pension de retraite anticipée
pour les travailleurs indépendants**

(déposée par Mme Isabelle Tasiaux-De Neys
et M. Christian Brotcorne)

SAMENVATTING

Voor de werknemers, zowel voor mannen als voor vrouwen, is de pensioenleeftijd vastgesteld op 65 jaar. Het pensioen wordt berekend in 45sten. Elke werknemer kan vanaf 60 jaar met pensioen gaan mits hij een loopbaan van 35 jaar heeft volbracht, in de wetenschap dat zijn pensioen berekend zal worden in 45sten.

Voor de zelfstandigen is de toestand vergelijkbaar. Er bestaat evenwel een groot verschil wanneer het om een vervroegd pensioen gaat. Voor de zelfstandigen wordt het pensioen niet alleen nog berekend in 45sten, maar wordt het rustpensioen daarenboven verminderd met een welbepaald percentage per jaar dat zij eerder met pensioen gaan.

Die dubbele sanctie voor de zelfstandigen en voor hen alleen, valt volgens de indieners niet langer objectief te verantwoorden. Derhalve stellen zij voor het vervroegd rustpensioen voor de zelfstandigen op dezelfde manier te berekenen als voor de werknemers.

RÉSUMÉ

Pour les salariés, hommes et femmes, l'âge de la pension de retraite est fixé à 65 ans. Le calcul de la pension s'effectue en 45es. Tout travailleur salarié peut demander le bénéfice de sa pension dès 60 ans, dès lors qu'il a atteint 35 ans de carrière, tout en sachant que sa pension sera calculée en 45es.

Pour les travailleurs indépendants, la situation est similaire. Mais il existe une différence importante en cas de demande d'anticipation de la prise de cours de la pension. Non seulement la pension se calcule toujours en 45es mais, en outre, la pension de retraite est réduite d'un certain pourcentage, par année d'anticipation.

Les auteurs considèrent que cette double sanction pour les seuls travailleurs indépendants ne trouve plus de justification objective. Ils proposent donc un mode de calcul de la pension de retraite anticipée similaire pour les indépendants et pour les salariés.

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a</i>	:	socialistische partij anders
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
<i>DOC 52 0000/000:</i>	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	<i>DOC 52 0000/000:</i> Document parlementaire de la 52 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA:</i>	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	<i>QRVA:</i> Questions et Réponses écrites
<i>CRIV:</i>	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	<i>CRIV:</i> Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV:</i>	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	<i>CRABV:</i> Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV:</i>	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	<i>CRIV:</i> Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN:</i>	Plenum	<i>PLEN:</i> Séance plénière
<i>COM:</i>	Commissievergadering	<i>COM:</i> Réunion de commission
<i>MOT:</i>	Moties tot besluit van interpellations (beigekleurig papier)	<i>MOT:</i> Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publications@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel heeft tot doel het vervroegd rustpensioen voor de zelfstandigen op dezelfde manier te berekenen als voor de werknemers.

Wat is de huidige toestand?

Voor de werknemers, zowel voor mannen als voor vrouwen, is de pensioenleeftijd vastgesteld op 65 jaar. Het pensioen wordt berekend in 45sten.

Elke werknemer kan vanaf 60 jaar met pensioen gaan mits hij een loopbaan van 35 jaar heeft volbracht, in de wetenschap dat zijn pensioen berekend zal worden in 45sten. Vervroegd met pensioen gaan, wordt dus bestraft doordat de werknemer niet of moeilijker een volledige loopbaan van 45 jaar zal kunnen bewijzen.

Voor de zelfstandigen is de toestand vergelijkbaar: de pensioenleeftijd is 65 jaar en het pensioen wordt berekend in 45sten, waarbij de mogelijkheid bestaat op 60 jaar vervroegd met pensioen te gaan, op voorwaarde dat de betrokkenen een loopbaan van 35 jaar heeft volbracht. Zulks geldt krachtens artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie.

Er bestaat evenwel een groot verschil wanneer het om een vervroegd pensioen gaat. Voor de zelfstandigen wordt het pensioen niet alleen nog berekend in 45sten, maar wordt het rustpensioen daarenboven verminderd met een welbepaald percentage (in beginsel 5%) per jaar dat zij eerder met pensioen gaan. Die vermindering is definitief en blijft dus gevolgen hebben na de wettelijke pensioenleeftijd.

Wel klopt het dat die pensioenvermindering de jongste jaren enigszins is afgezwakt. Zo geldt bijvoorbeeld voor de pensioenen die vanaf 1 januari 2009 ingaan niet langer een vermindering voor de zelfstandigen die op het ogenblik dat zij vervroegd met pensioen gaan, een loopbaan van in totaal 42 jaar hebben volbracht (cf. artikel 3, § 3ter, vierde lid, van voormeld besluit).

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'objectif de la présente proposition de loi est de prévoir un mode de calcul de la pension de retraite anticipée similaire pour les travailleurs indépendants et pour les travailleurs salariés.

Quelle est la situation actuelle?

Pour les travailleurs salariés, hommes et femmes, l'âge de la pension de retraite est fixé à 65 ans. Le calcul de la pension s'effectue en 45es.

Tout travailleur salarié peut demander le bénéfice de sa pension dès 60 ans, à condition de compter 35 ans de carrière, tout en sachant que sa pension sera calculée en 45es. La prise de pension anticipative est donc sanctionnée par le fait que le travailleur ne pourra pas, ou plus difficilement, justifier de 45 années de carrière complètes.

Pour les travailleurs indépendants, la situation est similaire: pension à 65 ans et calcul en 45es, avec une possibilité de prendre une pension de retraite anticipée à 60 ans, à condition de compter 35 ans de carrière, en vertu de l'article 3 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

Mais il existe une différence importante en cas de demande d'anticipation de la prise de cours de la pension. Pour les travailleurs indépendants, non seulement la pension se calcule toujours en 45es mais, en outre, la pension de retraite est réduite d'un certain pourcentage (en principe, 5%) par année d'anticipation. Cette réduction est définitive et continue donc à produire ses effets après l'âge légal de la pension.

Il est vrai que cette réduction de la pension a été un petit peu adoucie ces dernières années. Par exemple, pour les pensions qui prennent cours à partir du 1er janvier 2009, il n'y a plus de réduction pour l'indépendant qui totalise 42 années de carrière au moment où il part en retraite anticipée (voir l'article 3, § 3ter, alinéa 4, de l'arrêté précité).

Desalniettemin worden veel zelfstandigen nog steeds met die sanctie geconfronteerd indien zij een vervroegd pensioen willen genieten, terwijl die regeling al jarenlang is afgeschaft in de sector van de werknemerspensioenen.

Volgens de indieners valt niet langer objectief te verantwoorden dat die regeling wordt gehandhaafd, waarbij het pensioenbedrag alleen voor de zelfstandigen omlaag gaat; zij beogen die regeling dan ook volledig af te schaffen.

Cependant, de nombreux indépendants restent confrontés à cette sanction s'ils veulent bénéficier d'une retraite anticipée, alors que ce système a été entièrement supprimé depuis de nombreuses années dans le secteur des pensions des travailleurs salariés.

Le maintien de ce système de réduction du montant de la pension pour les seuls travailleurs indépendants ne trouve pas de justification objective aux yeux des auteurs et ils envisagent donc de le supprimer entièrement.

Isabelle TASIAUX-DE NEYS (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot reorganisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in § 2, gewijzigd bij de wet van 23 december 2005, worden het tweede, het derde en het vierde lid opgeheven;
2. paragraaf 3ter, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002, wordt opgeheven.

28 september 2009

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 3 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, sont apportées les modifications suivantes:

1. au § 2, modifié par la loi du 23 décembre 2005, les alinéas 2, 3 et 4 sont abrogés;
2. le § 3ter, inséré par la loi du 24 décembre 2002, est abrogé.

28 septembre 2009

Isabelle TASIAUX-DE NEYS (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)